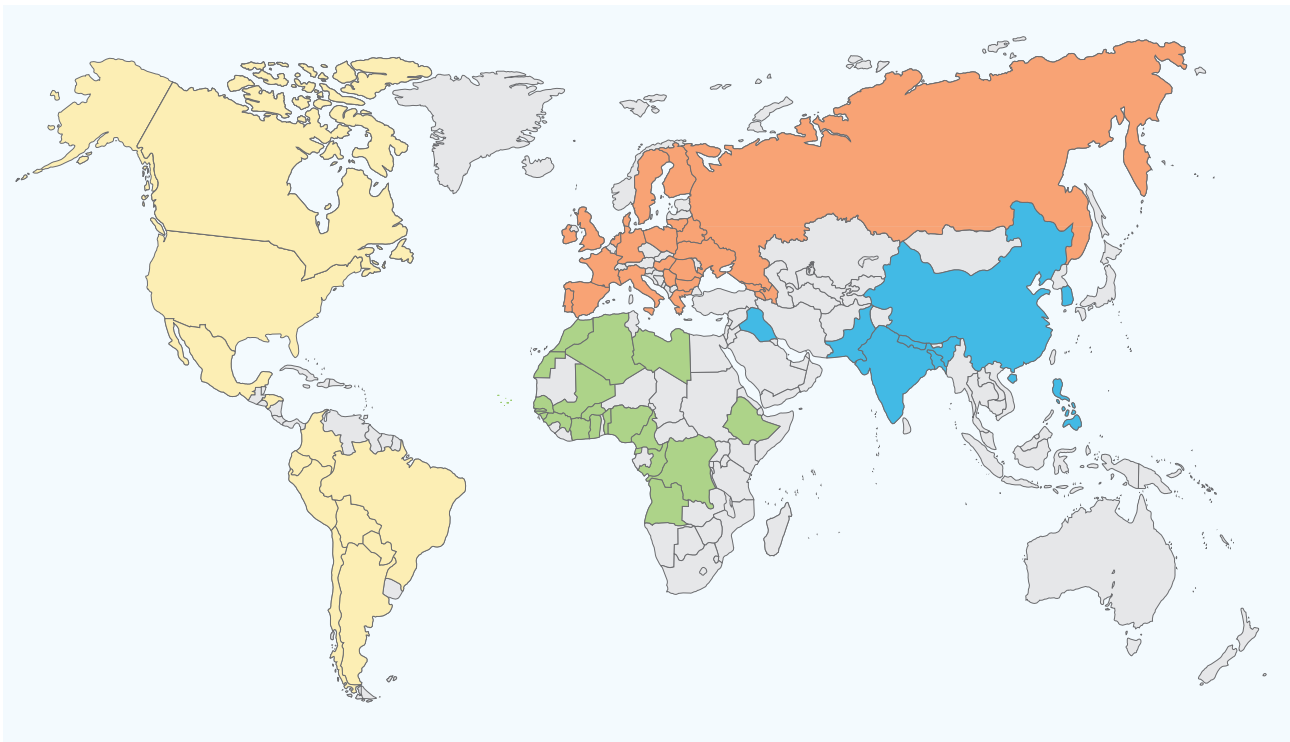

HIZKUNTZAK ETA IMMIGRAZIOA

Hizkuntza eta immigrazioa, *errealitate harrigarri eta aberasgarria*. Euskal Autonomi Erkidegoan eta Nafarroako Foru Erkidegoan bizi diren atzerritarren kopurua 150.000 baino zertxobait handiagoa da (2007ko errolda-datuen arabera), eta 170 estatutik etorritakoak dira. Eskaintzen ditugun datu hauek emateko, 66 nazioarteko pertsonengana iritsi gara, eta guztira, 100 ama-hizkuntza inguru zekizkiten pertsona horiek. Gure lurraldean finkaturiko biztanleria horretatik, ia erdia (%48,7) Amerikatik etorria da (Latinoamerikatik, batez ere); Europatik, %29,4 iritsi da; Afrikatik, %18,1, eta Asiatik, %3,8. Gainerakoak %0,1 eskas dira.

Immigranteen jatorria (2007) eta identifikatutako hizkuntzak (EAE eta NFE)

Aimara, Akoose (bakossi), Aleman, Aljeriako arabiera, Amharera, Armeniera, Azerbaijanera, Balantera, Bambarera (Bamanankan), Basaera, Bayangiera (Kenyangera), Bengalera, Betera, Bielorrusiera, Bijagosko kreolera, Bozoera, Bubiera, Bulgariara, Cabo Verdeko portuges kreolera, Daniera, Diolera, Dualera, Edoera, Empongompongo (mboh), Entomba (ntomba), Erromintxela (ijitoera), Errumaniera, Errusiera, Ewondoera, Fangera, Fantera, Fe'fe'era (bamileke), Finlandiera, Frantses, Galiziera, Gaztelania, Georgiera, Greziera, Guaraniera, Gunera (goun goun), Hausa, Hindi, Hungariera, Igboera, Ingeles, Ingeles kreolera, Irakeko arabiera, Irlandako gaclera, Italiara, Japoniera, Jola, Jorubera,

Kalmykera, Kantonera, Katalan, Kongoera (kikongoera), Koreera, Libiako arabiera, Lingala, Lituania, Lyelera, Mandinkera, Maninkakan, Maninkera, Mapudungun, Marokoko arabiera, Mingreliera, Mongoera, Nederlandera, Nepalera, Ngombera, Ngumbera, Ngumbiera (kombo), Nigeriako ingeles kreolera, Pashtoera, Poloniera, Portuges, Pularera, Punjabera, Quechuera, Quichuera, Saharako arabiera, Saraikiera, Senufoera, Serbiera, Serere-sinera, Sherpera, Songhaiera, Soninkera, Suediera, Susuera, Svanera, Tagalog, Tamazight (berberera), Tubera (Kitubera), Tunen (mbanen), Txinera mandarinera, Ukrainera, Urdu, Wolofera, Yombera.

Amerika - Jatorrizko herrialdeak eta hizkuntzak

Iturria: Egileek landua

- Amerikatik etorritako immigranteen proportzioa %48,7 da.
- Amerikan, 1.000 hizkuntza inguru daude, munduko hizkuntzen %15. Ipar Amerikako 200 bat hizkuntzak, guztira, miloi erdi hitzun dituzte, eta, horien artean, gutxiak dituzte 10.000 hitzun baino gehiago. Erdialdeko Amerikan eta Hego Amerikan, 25 miloi pertsonak hitz egiten dute hizkuntza indigenetako batean.
- Immigrante gehienek beren jatorrizko herrialdeko hizkuntza ofizialean hitz egiten dute, eta, kasu gehienetan, hizkuntza horretan bakarrik mintzatzen dira: frantsesa, ingelesa, gaztelania eta portugesa (edo frantsesa, eta ingelesa Kanadan).
- Andeen inguruan (Ekuador, Peru), hizkuntza amerindiarren hitzunen proportzioa handi samarra da: Peru, %35 (3 miloi quechueradun eta 400.000 aimaradun), eta, Ekuadorren, miloi bat eta erdi quichueradun baino gehiago daude. Bolivian, biztanleriaren erdiak hitz egiten du hizkuntza indigenetako batean, batez ere quechueraz eta aimaraz.

HIZKUNTZAK	JATORRIA	HIZTUN KOPURUA (GUZTIRA)	
Aimara	Bolivia	1 milioi (Bolivia). Peru: 400.000. Txile: 1.000. Guztira: 1,5 milioi.	
	Argentina	38 millones (Argentina).	
	Bolivia	7,5 milioi (Bolivia).	
	Kolonia	45 milioi (Kolonia).	
	Txile	16 milioi.	
	Gaztelania	Ekuador	10,5 milioi.
		Honduras	5,6 milioi (Honduras).
		Mexiko	90 milioi (Mexiko).
		Paraguai	3,5 milioi (Paraguai).
		Peru	30 milioi (Peru).
Venezuela	21,5 milioi (Venezuela).		
Guztira:		322 milioi.	
Frantses	Kanada	6,7 milioi (Kanada). Guztira: 65 milioi.	
Guaniera	Paraguai	5,5 milioi (Paraguai).	
	Kanada	17,1 milioi (Kanada).	
Ingeles	Estatu Batuak	294 milioi (Estatu Batuak).	
	Guztira:	310 milioi.	
Mapudungun	Argentina	100,000 (Argentina). Guztira: 400.000.	
	Txile	300,000 (Txile). Guztira: 400.000.	
Portuges	Brasil	163 milioi (Brasil). Guztira: 177 milioi.	
Quechuera	Bolivia	2,9 milioi (Bolivia)	
	Peru	3 milioi (Peru).	
Guztira:		8 milioi.	
Quichuera	Ekuador	1,5 milioi (Ekuador).	

Europa - Jatorrizko herrialdeak eta hizkuntzak

- Euskal Herrian bizi ziren immigrante guztien %29,4 ziren Europatik etorritakoak. Ikerketa honetan parte hartu duten berriemaileak 24 estatutakoak dira eta, guztira, 29 hizkuntza bereizi dira.
- Europan, 225 hizkuntza inguru daude, munduko hizkuntzen %3, eta 728 miloi lagun bizi dira. Hala ere, Europako 50 estatuetan, 35 hizkuntza bakarrik dira ofizialak.
- Identifikatu ditugun immigrazio-hizkuntza ia guztiak ofizialak dira jatorrizko estatuetan. Honako hauek dira salbuespen: kalmykera, mingrelia, svanera, katalana, galiziera.

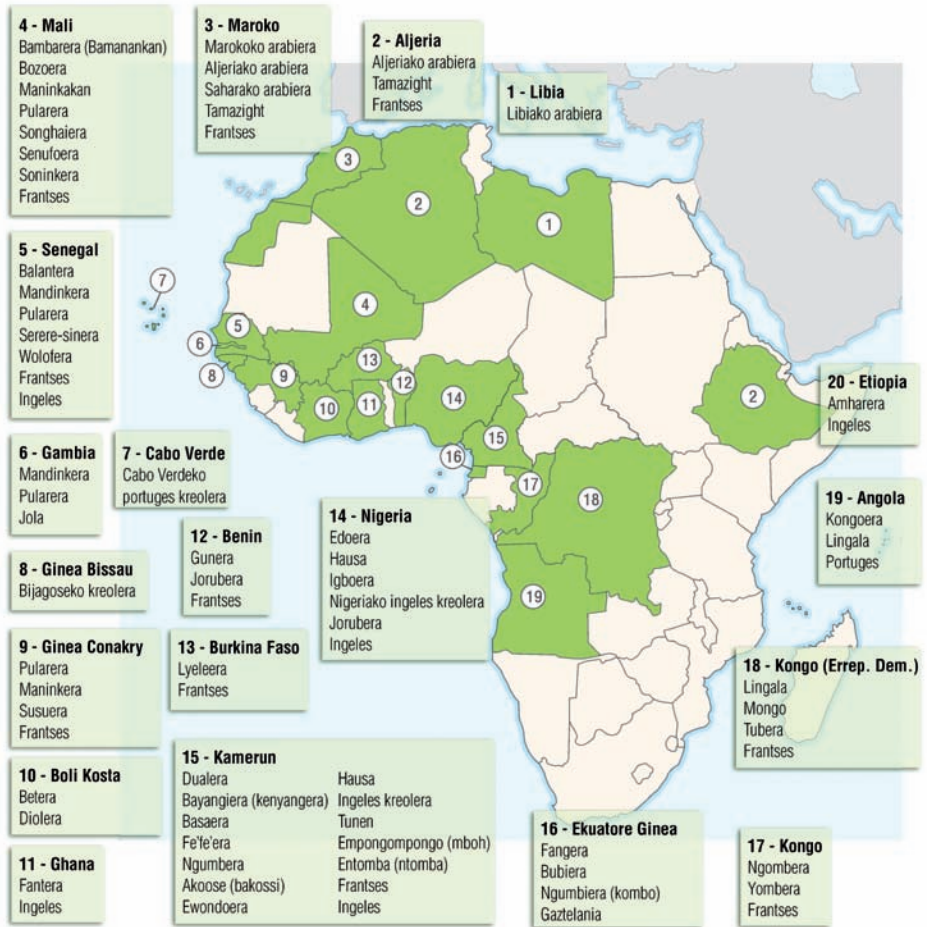
Iturria: Egileek landua

- Europako estatu guztiak eleaniztunak dira, Islandia, Liechtenstein eta Vatikanoa izan ezik; hau da, denetan daude eremu urriko hizkuntzak. Estatuetakoz batzuek eleaniztuntzat jotzen dute beren burua, hainbat hizkuntza ofizial onartzen baitituzte, eta hizkuntzen araberako lurralde-banaketa dute, esate baterako, Belgikak eta Suitzak. Dena den, estatu gehienetan, hizkuntza bakarra izaten da ofiziala.
- Kontinente guztietan ohikoa den bezala, Europan ere, badaude muga politikoen artean banatutako hizkuntza-komunitateak: Belgikako eta Herbeheretako nederlandera, Frantziako eta Italiako komunitate alemandunak, Errumaniako komunitate hungariaraduna edo Finlandiako suedieraduna. Kasu horietan, eremu txikiko komunitate horiek ondoko herrialdeetako hizkuntza-komunitate ofizialen babesa hartu ohi dute.

HIZKUNTZAK	JATORRIA	HIZTUN KOPURUA (GUZTIRA)
Aleman	Alemania	75 milioi (Alemania).Guztira: 95 milioi.
Armeniera	Armenia	3,4 milioi (Armenia). Guztira: 6,7 milioi.
Azerbaijanera	Azerbaijan	6 milioi (Azerbaijan). Guztira: 7 milioi.
Bielorrusiera	Bielorrusia	6,7 milioi (Bielorrusia). Guztira: 9. milioi.
Bulgaria	Bulgaria	8 milioi (Bulgaria). Guztira: 10 milioi.
Daniera	Danimarka	5 milioi.
Erromintxela (ijitoera)	Errumania	350.000 (Errumania). 20 milioi Europa eta Amerikan. 100 milioi Indian.
Errumaniera	Errumania	20 milioi (Errumania). Hungaria: 100.000; Israel: 250.000; Serbia 30.000; Ukraina. 300.000.
Errusiera	Bielorrusia	1,1 milioi (Bielorrusia).
	Errumania	40.000 (Errumania).
	Errusia	118.000 Errusia. Guztira: 145 milioi.
Ukraina	Ukraina	8,3 milioi (Ukraina).
	Ukraina	8,3 milioi (Ukraina).
Finlandiera	Finlandia	4,7 milioi (Finlandia). Suedia: 200.000. Errusia: 20.000. Guztira: 5 milioi.
Frantses	Frantzia	51 milioi (Frantzia); Guztira: 65 milioi.
Galiziera	Galizia	3,8 milioi (Galizia).
Georgiera	Georgia	4 milioi (Georgia).
Greziara	Grezia	10 milioi (Grezia). Zipre: 600.000 Guztira. 12 milioi.
Hungariera	Hungaria	10,3 milioi (Hungaria).
	Errumania	1,5 milioi (Errumania).
	Errusia	Datu demografikorik gabe Guztira: 13,6 milioi.
Irlandako gaelera	Irlanda	350.000 hiztun.
	Irlanda	350.000 hiztun.
Ingeles	Erresuma Batua	55 milioi (Erresuma Batua). Guztira: 310 milioi.
	Irlanda	2,6 milioi (Irlanda). Guztira: 310 milioi.
Italiera	Italia	55 milioi (Italia). Guztira: 61 milioi.
Kalmykera	Errusia	174.000 hiztun. (Kalmukia, Errusia)
Katalan	Katalunia	6,5 milioi (Katalunia). Andorra: 31.000. Frantzia: 100.000. Italia: 20.000.
Lituaniara	Lituania	3 milioi. Guztira : 3,2 milioi
Mingrelia	Georgia	500.000 hiztun.
Nederlandera	Herbehereak	12,4 Guztira: 17 milioi.
	Polonia	36,5 milioi (Polonia).
Poloniera	Bielorrusia	400.000 (Bielorrusia).
	Errusia	Datu demografikorik gabe Guztira: 42,7 milioi.
Portuges	Portugal	10 milioi (Portugal). Guztira: 177,5 milioi.
Serbiera	Serbia	10 milioi (Serbia). Guztira: 11 milioi.
Suediera	Suedia	8 milioi (Suedia). Guztira: 8,8 milioi.
Svanera	Georgia	15.000 hiztun (Georgia).
Ukrainera	Errusia	4 milioi (Errusia).
	Ukraina	31 milioi (Ukraina). Guztira: 37,5 milioi.

Afrika - Jatorrizko herrialdeak eta hizkuntzak

- Euskal Herrian bizi diren imigranteen %18,1 da Afrikatik etorritakoa. Berriemaileak, zehazki, 20 estatutatik etorriak dira, batez ere iparraldetik eta kontinenteko mendebaleko kostaldetik eta, orotara, 53 hizkuntza bereizi dira, jatorri europarra dutenaz gain.
- Afrikako jatorria duten imigranteen hirutik bi ipar aldekoak dira (Maroko, %9,6, Aljeria, %3,1). Afrikako gainerako nazionalitateetako imigranteak %5,4 dira. Horien artean Nigeria eta Senegal; 1.500 lagunetik gora iritsi da gurera herrialde horietako bakoitzetik. Beraz, jatorriaren aldetik, sakanaketa handia dago eta herrialde bakoitzetik iritsitako imigranteen ehuneko oso txikia da; kopuru oso aintzat hartuta, %0,3 eta %0,1 artekoa.
- Afrikar 725 milioi pertsona bizi dira, eta 2.000 hizkuntza inguru daude, munduko hizkuntzen %30. Hizkuntza horien artean, batzuk nabarmendu egiten dira hiztun kopuru oso handiak dituztelako: arabieraren aldaera ugariak, amharera, hausa, igboera, lingalera, pulaarera, tamazighta eta wolofera.
- Frantsesa ofiziala edo koofiziala da 23 estatutan; ingelesa, 19tan; portugesa, bostetan (Angolan, Cabo Verde, Guinea Bissau, Mozambiken eta Sao Tome eta Principen); gazte-

Iturria: Egileek landua

lania, Ekuatore Ginean; afrikaansa, Namibian eta Hegoafrikan. Afrikako bertako hizkuntza ofizial edo koofizialen artean, hauek daude: arabiera 10 estatutan; swahilia Kenyan eta Tanzanian; kirundiera Burundin; kinyarwanda Ruandan; tigriñera Eritrean; amharera Etioipian; sesotho Lesothon; malgatxea Madagaskarren; ingeles kre-

HIZKUNTZAK	JATORRIA	HIZTUN KOPURUA (GUZTIRA)
Akoose (bakossi)	Kamerun	100.000 (Kamerun)
Aljeriako arabiera	Aljeria Maroko	Arabieraren aldaera. 23,5 milioi (Aljeria). 40.000 (Maroko).
Amharera	Etiopia	17,5 milioi (Etiopia). Guztira 17,6 milioi.
Balantera	Senegal	98.000 (Senegal). Guztira: 420.000.
Bambarera (Bamanankan)	Mali	2,7 milioi (Mali). Guztira: 2,8 milioi.
Basaera	Kamerun	230.000 (Kamerun).
Bayangiera (Kenyangera)	Kamerun	65.000 (Kamerun).
Betera	Boli Kosta	410.000 (Boli Kosta).
Bijagosko kreolera	Guinea Bissau	150.000 ama hizkuntza bezala eta 650.000 bigarren hizkuntza. Guztira. 800.000.
Bozoera	Mali	335.000 (Mali). Guztira: 500.000.
Bubiera	Ekuatore Ginea	40.000 (Ekuatore Ginea).
Cabo Verdeko portugez kreolera	Cabo Verde	400.000 (Cabo Verde).
Diolera	Boli Kosta	179.000 (Boli Kosta). Guztira: 1.230.000.
Dualera	Kamerun	87.000 (Kamerun).
Edoera	Nigeria	1 milioi (Nigeria).
Empongompongo (mboh)	Kamerun	45.000 (Kamerun)
Entomba (ntomba)	Kamerun	Kamerunerako ez dago datu demografikorik. Kongoko Errepublika Demokratikoa: 100.000.
Ewondoera	Kamerun	577.000 (Kamerun).
Fangera	Ekuatore Ginea	260.000 (Ekuatore Ginea): Guztira: 450.000.
Fanter	Ghana	555.000 hitzun. Akaneraren aldaera bat da (Ghanako hizkuntza): 8.300.000 hitzun.
Fe'fe'era (bamileke)	Kamerun	123.000 (Kamerun).

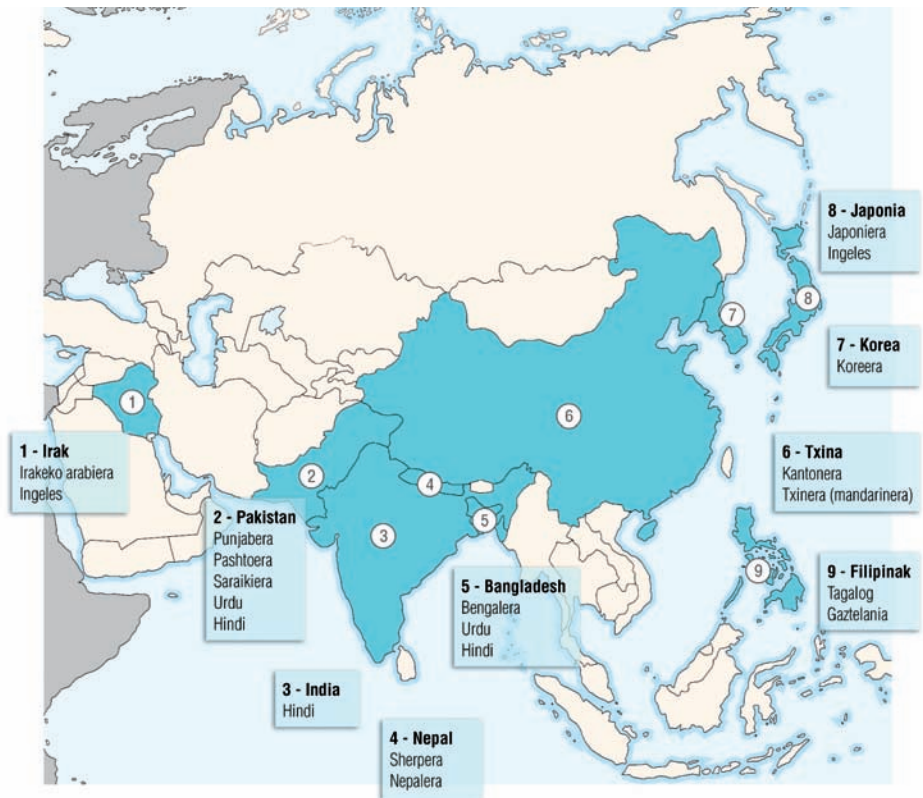
HIZKUNTZAK	JATORRIA	HIZTUN KOPURUA (GUZTIRA)	
Frantses	Aljeria		
	Benin		
	Burkina Faso		
	Kamerun		
	Kongo		
	Kongoko Errep. Dem.		
	Ginea Konakry		
	Mali		
	Maroko		
Gaztelania	Ekuatore Ginea		
Gunera (goun goun)	Benin	243.000 (Benin). Guztira: 500.000.	
Hausa	Kamerun	23.000 (Kamerun).	Guztira: 24 milioi.
	Nigeria	18,5 milioi (Nigeria).	
Igboera	Nigeria	18 milioi (Nigeria).	
Ingeles	Kamerun		
	Etiopia		
	Ghana		
	Nigeria		
Ingeles kreolera	Kamerun	2 milioi (Kamerun).	
Jola	Gambia	60.000 (Gambia). Guztira: 360.000	
Jorubera	Benin	460.000 (Benin).	Guztira: 25 milioi.
	Nigeria	24 milioi (Nigeria).	
Kongoera (kikongoera)	Angola	328.000 (Angola). Guztira: 2 milioi.	
Libiako arabiera	Libia	4,5 milioi (Libia).	
Lingala	Angola	Angolarako datu demografikorik gabe.	Kongoko E.D.ko jatorria: 2 milioi (ama hizkuntza), 5 milioi (komunikazio hizkuntza) Guztira: 7,1 milioi.
	Kongoko Errep. Dem.	2,1 milioi (Kongoko Errep. Dem.)	
Lyelera	Burkina Faso	130.000 (Burkina Faso).	
Mandinkera	Gambia	455.000 (Gambia).	Guztira: 1,2 milioi.
	Senegal	600.000 (Senegal).	
Maninkera	Ginea (Konakry)	2,2 milioi (Ginea (Konakry)). Guztira: 2,8 milioi.	
Maninkakan	Mali	810.000 (Mali). Guztira: 3,9 milioi.	
Marokoko arabiera	Maroko	18,8 milioi (Maroko).	
Mongoera	Kongoko Errep. Dem.	400.000 (Kongo E.D.). (Kimpama, mongoren aldaera).	
Ngombera	Kongo	150.000 (Kongo).	
Ngumbera	Kamerun	9.000 (Kamerun). Guztira:17.500.	
Ngumbiera (kombo)	Ekuatore Ginea	4.000 (Ekuatore Ginea).	
Nigeriako ingeles kreolera	Nigeria	Ingeles oinarriko kreolera . Hedapenean dagoen merkataritza hizkuntza	
Portuges	Angola		
	Gambia	235.000 (Gambia).	Guztira: 25 milioi.
	Mali	1,6 milioi (Mali).	
	Senegal	2,2 milioi (Senegal).	
Ginea (Konakry)	2,6 milioi (Ginea (Konakry))		
Saharako arabiera	Maroko	Ez dago datu demografikorik.	
Senufoera	Mali	1,4 milioi (Mali). Guztira: 2,6 milioi.	
Serere-sinera	Senegal	1,1 milioi (Senegal). Guztira: 1,2 milioi.	
Songhaiera	Mali	615.000 (Mali): Guztira: 1,2 milioi.	
Soninkera	Mali	800.000 (Mali). Tota: 1 milioi.	
Susuera	Ginea (Konakry)	980.000 (Ginea (Konakry). Guztira 1,3 milioi.	
Tamazight (berberera)	Aljeria	2,4 milioi (Aljeria).	Guztira: 10 milioi.
	Maroko	6,4 milioi (Maroko)	
Tubera (Kitubera)	Kongoko Errep. Dem.	4,2 milioi (Kongoko Errepublikoa Demokratikoa). Guztira: 5,4 milioi.	
Tunen (mbanen)	Kamerun	35.300 (Kamerun).	
Wolofera	Senegal	3,2 milioi ama hizkuntza, 4 milioi bigarren hizkuntza (Senegal). Guztira: 8,5 milioi.	
Yombera	Kongo	350.000 (Kongo).	

olera Seychelle uharteetan; somaliera Somalian; swatiera Swazilandian, eta, Hego Afrikan, azkenik, gutxienez bederatzi hizkuntza, ingelesaz eta afrikaansaz gainera.

- Arabiera, ofiziala den estatuetan, arabiera klasikoa da aldaera ofiziala. Baina, tokian tokiko biztanleek aldaera oso desberdinetan hitz egiten dute. Elkarren artean ezin dute ulertu aldaera horiek erabilia. Ondorioz, arabiera klasikoa -eskolan ikasitakoa- baliatu behar izaten dute.

Asia - Jatorrizko herrialdeak eta hizkuntzak

- Asiatic etorritakoak immigrante guztien %3,5 dira. Berriemaileak, zehazki, 9 estatutatik etorriak dira eta, orotara, 14 hizkuntza bereizi dira, Europako jatorria dutenak kontuan hartu gabe. Horien artean, zortzi jatorrizko estatuko hizkuntza ofizialak dira: bengalera, mandarin txinera (Txina), koreera (Korea), hindia (India), japoniera (Japon), nepalera (Nepal), tagaloa (Filipinak) eta urdua (Pakistan). Hiru hizkuntza ez dira ofizialak, baina hiztun asko dituzte: punjabiera (Pakistanen hiztun gehien dituen hizkuntza; 80 milioi), pashtoera (22 milioi) eta saraikia (13,8 milioi). Pakistandar jatorriko immigranteen artean, hiru hizkuntza horiek bereizi dira Euskal Herrira etorritakoen artean.

Iturria: Egileek landua

HIZKUNTZAK	JATORRIA	HIZTUN KOPURUA (GUZTIRA)
Pashtoera	Pakistan	22 milioi (Pakistan). Guztira: 24 milioi.
Penjabí	Pakistan	60,6 milioi (Pakistan). Guztira: 88 milioi.
Saraiki	Pakistan	13,8 milioi (Pakistan). Guztira: 14 milioi.
Sherpera	Nepal	130.000 (Nepal). Guztira: 150.000.
Tagalo	Filipinas	14,5 milioi (Filipinak). Guztira: 16 milioi.
Urdu	Pakistan	10,7 milioi (Pakistan).
	Bangladesh	600.000 (Bangladesh). Guztira: 16 milioi.
Irakeko arabiera	Irak	21,6 milioi (Irak).
Bengalera	Bangladesh	100 milioi (Bangladesh). Guztira: 211 milioi.
Kantonera	Txina	66 milioi.
Txinera mandarinera	Txina	867 milioi.
Gaztelania	Filipinak	
Koreera	Korea	67 milioi.
Ingeles	Irak	
	Japonia	
	Pakistan	Datu demografikorik gabe.
	Bangladesh	Datu demografikorik gabe.
Hindi	India	360 milioi (India). Guztira: 450 milioi.
Japoniera	Japonia	121 milioi (Japonia). Guztira: 122,5 milioi.
Nepalera	Nepal	11 milioi (Nepal). Guztira: 17,2 milioi.

- Identifikatutako hizkuntza guztiek milioi askotako hiztun kopurua dute sherpera hizkuntzaren kasuan izan ezik (Himalaia, Nepal).
- Txinan, hizkuntza ofiziala, puthongua edo mandarin txinera, 867 milioitik gora lagunena ama-hizkuntza da. Hala ere, Txinan, badira beste hainbat hizkuntza hiztun askorekin: kantonera (yu), ganyuera, hakanera, minera, vuyuera (wu), xiangera, yinyuera. Hizkuntza horien artean, ahoz komunikatzea eta ulertzea ez da erraza; idazteko sistema ideografikoa, ordea, bera da guztietarako, eta, horri esker, batzuen eta besteen testuak ulertzeko modua dute. Horrez gainera, aipatzekoa da hizkuntza (eta kultura) gutxitu garrantzitsuak ere badirela. Adibidez: herrialdearen iparraldeko hizkuntza mongoliarrak (Mongoliatik gertuko lurraldean); hego-mendebaldeko biztanle tibetarrak, eta hainbat familiatako hizkuntza asko eta asko hegoaldean. Hizkuntza horiek milioika hiztun dituzte. Kantonera (yu), berriz, txineraren familiakoa da (sino azpifamiliakoa); 66 milioi hiztun ditu, gehien-gehienak Guangdong probintzian (Kanton da hiriburua).
- Indian, hindia da hizkuntza ofiziala, ingelesarekin batera. 1.100 milioi biztanletik gora bizi da herrialde hartan eta hizkuntza kopuru oso handia dago. Modu ofizialean erregistraturik, 398 daude. Estatuko hizkuntza ofizialez gain (hindia eta ingelesa), ofizial-konstituzionaltzat jo dira beste 22 hizkuntza. Gainera, nabarmentzekoa da Indian gutxiengo etniko-tribalak esaten diete-asko daudela. Gutxiengo horiek 300 bat hizkuntza-komunitate biltzen dituzte. Hiztun-kopuruan, badaude aldeak batetik bestera; 100 hizkuntza inguruk 10.000 hiztun baino gutxiago dute.

Hizkuntzak eta immigrazioa

Nabarmentzeko da gaur egun EAEan eta NFEan ehun hizkuntza baino gehiago ezagutzen direla eta horietako asko hiztunen eguneroko komunikazio-tresna gisa erabiltzen direla. Aniztasun horrek ohartarazi behar gaitu hizkuntzek dituzten alderdi komunikatiboaz, sinbolokoaz eta nortasun-alderdiaz, eta alderdi horiek hizkuntza ofizialetan zein ez-ofizialetan agertzen direla, hau da hizkuntza guztietan.

1. taula. EAEko eta NFEko immigranteen jatorria (2007) eta identifikatutako hizkuntzak*

	K	%	Estatu kop. (Naz.)	Bertako htzak.	Europako htzak.*	Ratioz Naz./Htza.
Amerika	75.164	48,7	13	5	4	0,38
Europa	45.414	29,4	24	29		1,2
Afrika	27.892	18,1	20	52	3	2,6
Asia	5.838	3,8	9	14	2	1,66
Ozeania eta besteak	137	0,1				
Guztira	154.445	100	66	100	4	1,54

Iturria: Egileek landua

*Kontinenteen arabera identifikatutako hizkuntzen zenbaketa orokorrean bikoizketarik gerta ez dadin, garai bateko metropolietatik etorritako hizkuntzak ez dira aintzat hartu: frantsesa, ingelesa, gaztelania eta portugesa ("Europako hizkuntzak" zutabeko zenbakiek hizkuntza horiei egiten die erreferentzia)

Gainera, landa-lana sakonagoa eginez gero, hizkuntza gehiago agertuko lirateke, izan ere, 170 nazionalitate baino gehiagoko etorkinak daude. Agerikoa da askoren nazionalitatearen eta estatuaren hizkuntza bera izan daitekeela, baina,

bestalde, hiztunek berek askotan estatuaren barruko hizkuntza-aniztasuna ezkututzen dute hainbat arrazoi direla-eta: diglosia, gizarte-prestigioa, estigma kulturala eta abar.

Amerikako kasua da nabarmenena; izan ere, oso hizkuntza gutxi bildu badira ere (guztira 9 hizkuntza), hiztun-bolumena oso garrantzitsua da, hemen bizi den biztanleria immigrantearen osaeraren ikuspegitik. Hau da, EAEan eta Nafarroan bizilekua duten immigranteen ia erdia latinoamerikarra bada eta horietako gehien-gehienek gaztelaniaz hitz egiten badakite eta hura erabiltzen badute, horrek bi alderdi oso garrantzitsutan izango du eragina: alde batetik, kontinente horretatik etorritakoak gizartean eta lan-munduak errazago txertatuko dira; bestetik, euskararen berreskuratzeko-prozesuan, nolabait teko eragina izango du, talde horiek hizkuntza hedatuena ezagutzen dutelako. Beraz, kultura-aniztasunaren analisiaren ohiko egoeretako batekin egingo dugu topo: bat egiten dute hizkuntza-gehiengo batek, gutxiengo batek eta immigranteen hizkuntzek. Horrelako egoerek oreka sozial eta politikoak behar izaten dituzte, baita kudeaketa kultural jantzia eta orekatua ere, gero egoera gatazkatsuak sor ditzakeen elkarren arteko mesfidantzarik sor ez dadin.

Europako kasuak ere nahasmena ekar dezake, hizkuntza-kopurua ia jatorrizko estatu-kopuruaren adinakoa baita. Baina hori fenomeno bikoitzaren ondorioa da. Batetik, kontinente honetan sortu zen estatuaren oinarritutako antola-

2. taula. EAE eta NFEko immigrazio populazioaren jatorria (2007)

	EAE	EAE eta NFE	%
Guztira	98.524	154.445	
Ekuador	7.436	19.357	12,6
Kolonia	11.630	16.176	10,5
Maroko	8.627	14.789	9,6
Bolivia	9.568	12.389	8,0
Errumania	8.715	11.804	7,6
Portugal	7.437	11.586	7,5
Brasil	4.320	5.663	3,7
Aljeria	2.532	4.808	3,1
Bulgaria	769	4.672	3,0
Argentina	2.916	3.788	2,5
Peru	1.864	3.457	2,2
Frantzia	2.148	3.095	2,0
Txina	2.119	2.673	1,7
Dominikar Errepublika	1.174	2.260	1,5
Italia	1.599	2.237	1,4
Ukrania	1.090	2.109	1,4
Paraguai	1.986	2.065	1,3
Kuba	1.580	2.040	1,3
Venezuela	1.553	1.935	1,3
Erresuma Batua	1.516	1.889	1,2
Senegal	1.320	1.855	1,2
Alemania	1.310	1.726	1,1
Nigeria	802	1.624	1,1
Txile	979	1.452	0,9
Polonia	481	1.006	0,7
Amerikako Estatu Batuak	718	988	0,6
Mexiko	643	975	0,6
Errusia	574	947	0,6
Moldavia	279	908	0,6
Pakistan	665	772	0,6
Ekuatore-Ginea	641	724	0,5
Uruguai	543	695	0,4
Nikaragua	597	633	0,4
Honduras	463	539	0,3
Ghana	336	512	0,3
Mali	283	506	0,3
Kamerun	297	438	0,3

Iturria: Egileek landua

mendua, eta lehenetsi zen gizartea antolatzeko eredu gisa, zentralizazio politikoa eta hizkuntza-homogeneotasuna helburu duena. Bestalde, estatu osokoak ez diren Europako hizkuntza guztiek ez dute onarpen politikorik izan; horregatik, hizkuntza horien hiztunek batzuetan nahiago izaten dute beren burua Estatuako herritartzat jotzea eta ez beren kulturakomunitateko kideatzat.

Afrikan, aldiz, gizartean (baina ez politikan), hizkuntza askok biziraun dute. Guk berrogeita hamar baino gehiago bildu ditugu hemen, eta horiek hango hizkuntza-aniztasunaren zati baten erakusle dira, euskal gizartean bizi diren immigranteen jatorrizko lurraldeena, hain zuzen ere. Beraz, EAEko immigranteen ehuneko handiagoa balitz, ageri diren jatorriak eta hizkuntzak biderkatuko lirateke. Badirudi hori kontrajarrita dagoela Nafarroako immigrazio-ehunekoarekin, baina, horretan, beste faktore batek ere eragina izaten du: gizarte-sareak. Hala, estatu batzuetara, jatorri bereko edo

horren hurbileko immigranteak joan ohi dira, eta, beraz, aniztasuna mugatu egiten da. Halaber, Afrikatik etorritakoen kasuan, ikusten da pertsona batek dakizkien hizkuntzak sozialki gainjarrita daudela funtzioen eta prestigioaren arabera, eta, horrenbestez, metropoliaren hizkuntzan hitz egiten dute, jatorrizko herrialdean hedatuta dagoen beste hizkuntza batean, eta, komunitateko eta tokiko beste hizkuntza batean edo batzuetan.

Asiako kasuak gaur egun egiaztatu ezin ditugun zenbait hipotesi ekarri dizkigu, bai Euskal Herrian asiarratik jatorriko biztanle-bolumen txikia dagoelako, bai horrelako kasuetan ofizialtasun-maila handiko hizkuntzak lehenetsi edo aitortzen direlako. Aurrerago egingo ditugun beste ikerketa batzuetan, datuak biltzeko tresnak hobetu beharko ditugu eta informazioa garbitu. Oraingo honetan, ontzat jo beharko dugu gure autonomia-erkidegoetan ezagutu eta mintzatzen diren hamabi hizkuntza baino gehiago aurkitu izana.

Hizkuntzak eta Immigrazioa argitalpena UNESCO Etxeko *Amarauaren* eta *Ikuspegi - Immigrazioaren Euskal Behatokiaren* talde teknikoak egindako ikerketan oinarritu da. Ikerketa horretan, hizkuntza ofizialez landa, gure inguruan erabili edo entzuten diren immigrazio hizkuntzak identifikatu dira. Lehentasunezko helburu gisa, hizkuntza-aniztasunari buruzko informazio soziolinguistikoa hedatu nahi du argitalpenak, modu oinarritzakoan eta didaktikoan aurkeztuta, eta gizarte-sentsibilizazioan eragin nahi du egoera horrek sortzen duen hizkuntza- eta kultura-aberastasunaren inguruan. Hori dena gizartean elkarulertzea eta elkarbizitza erraztu eta sustatzeko asmoz.

Gure esker ona azaldu nahiko diegu lan honetan parte hartu duten etorkin guztiei. Horietatik asko egoera zailean egon arren, prest agertu dira proiektu honetan laguntzeko. Eskerrak eman nahi dizkiegu baita ere Eusko Jaurlaritzako Hizkuntza Politikarako Sailburuordetzari eta Immigrazio Zuzendaritzari, haiek emandako diru-laguntzari esker ikerketa burutu eta lan hau argitaratu baita.

Munduko Hizkuntza Ondarearen
UNESCO Katedra
Cátedra UNESCO
de Patrimonio Lingüístico Mundial
UNESCO Chair
on World Language Heritage

Hizkuntzak eta Immigrazioa argitalpenak gure web atarian daude eskuragarri:
www.ikuspegi.org

EAEko immigrazioaren inguruko informazio gehiagorako kontsulta ezazu gure web orria: www.ikuspegi.org

Behatokiaren beste zerbitzu batzuk ere zure esku daude:
- **Dokumentazio zentrua:** kontsulta zerbitzua eta liburutegi mailegua eskeintzen ditu.
- **Informazio estatistikoa.**

Gurekin harremanetan jartzeko:
Tlf.: 94 601 82 75
Fax: 94 402 35 40
e-mail: info@ikuspegi.org

Postaz eta pertsonalki helbide honetan aurki gaitzakezu:
Alameda Mazarredo 39, 4.C, 48009 Bilbo - Bizkaia